

Maatschappelijk verantwoord inkopen
Actieplan MVI

01-03-2018

Inleiding

Jaarlijks kopen alle overheden samen voor ruim 60 miljard euro aan goederen en diensten. De inkoop daarvan moet veel duurzamer worden, zo is afgesproken in het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.

Op 8 december 2016 hebben vele overheidsorganisaties, waaronder de gemeente Oldenzaal, hun handtekening gezet onder het manifest. Daarmee verplichten zij zich tot het stellen van veel scherpere eisen voor hun inkoop van goederen en diensten. Deze eisen variëren van effecten die de producten en diensten hebben op het milieu tot aan arbeidsomstandigheden in de fabrieken waar de producten worden gemaakt.

Concreet betekent MVI (Maatschappelijk Verantwoord Inkopen) dat bij de inkoop van producten, diensten en werken effecten op people (mensen), planet (planeet/aarde) en profit/prosperity (winst/welvaart) worden meegenomen. Daarmee willen de overheden bijdragen aan de realisering van belangrijke doelstellingen als het tegengaan van klimaatverandering, realiseren van een circulaire economie, verminderen van milieudruk, de toepassing van biobased grondstoffen en materialen en het verbeteren van arbeidsomstandigheden wereldwijd.

1. Doelstellingen MVI

Vanuit het Manifest is het volgende doel geformuleerd:

Het doel van MVI is het vergroten van de bijdrage aan maatschappelijk verantwoord inkopen door het realiseren van de beleidsdoelen. Dit wordt gedaan door:

- Een actieplan MVI op te stellen waarin de organisatie zich committeert aan eigen geformuleerde ambities die worden uitgewerkt in concrete acties;
- MVI effectief te verankeren in de eigen organisatie, ondersteund door bestuurders en daarbij de ondersteuning te zoeken van decentrale inkopers en budgethouders/opdrachtgevers;
- Deel te nemen in een lerend netwerk en het bevorderen van onderlinge samenwerking en uitwisseling van kennis en goede voorbeelden.

De gemeente Oldenzaal ziet het actieplan als een groeimodel waar in eerste instantie de volgende stappen worden doorlopen:

1. Inventariseren huidige stand van zaken op gebied van MVI;
2. Bijeenkomsten / werksessies organiseren om kennis binnen domeinen te vergroten;
3. Doelen stellen op het gebied van MVI;
4. Opstellen van een uitvoeringsplan.

2. Huidige stand van zaken

Het is van belang om de huidige stand van zaken op het gebied van MVI te inventariseren zodat bepaald kan worden hoe de werksessies vorm te geven en om toekomstige doelstellingen te kunnen formuleren.

2.1 Inkoop- en aanbestedingsbeleid

In de gemeente Oldenzaal wordt gebruik gemaakt van een decentraal inkoopmodel. Dit betekent dat ieder domein zelfstandig verantwoordelijk is voor het eigen inkoopproces en voor de uitvoering van het gemeentelijk inkoopbeleid. Hieronder valt ook de verantwoordelijkheid om maatschappelijk verantwoord in te kopen. De domeinmanager is eindverantwoordelijk en de budgethouder is binnen zijn of haar mandaat verantwoordelijk. Wel is er een medewerker aangesteld als adviseur bedrijfsvoering, die de rol heeft van centraal coördinator inkoop met als doel om de budgethouders organisatie breed te ondersteunen in het inkoopproces.

Via haar inkopen wil de gemeente Oldenzaal de lokale en regionale economie stimuleren. Daarbij wordt naast gebruikelijke selectiecriteria en gunningsvoorwaarden ook de duurzame ontwikkeling betrokken door rekening te houden met het milieu en sociale aspecten. Dit wordt vorm gegeven door:

- De markt te kennen door te inventariseren welke werken, leveringen en diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden;
- De markt uit te dagen om bij iedere inkoopbehoefte te komen met de meest duurzame oplossing binnen de beschikbare budgetten;
- Het toepassen van social return en daarbij gebruik te maken van WIZZR en Werkpakt3;
- Door werken, leveringen en diensten te werven die niet onder aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie, niet betaling van leefbaar loon en premies) tot zijn gekomen.

Meer informatie over het inkoopbeleid is te vinden op <https://www.oldenzaal.nl/algemenevoorwaarden>.

2.2 Inventarisatie huidige stand van zaken MVI

Er wordt een inventarisatie gemaakt van de huidige stand van de inkoop op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen. De inventarisatie wordt d.m.v. de volgende stappen en functionarissen uitgevoerd.

1. Inventariseren van maatschappelijke inkoop op startformulieren inkoop door adviseur inkoop
2. Inventariseren van maatschappelijke inkoop in aanbestedingstrajecten in het afgelopen jaar door adviseur inkoop en adviseur inkoop domein ruimte
3. Uitvraag doen naar kennis en behoefte op het gebied van MVI onder medewerkers door de adviseur duurzaamheid, adviseur inkoop en adviseur inkoop domein ruimte

3. Organiseren kennissessies

Vanuit een analyse van de huidige situatie en inventarisatie van de kennis van medewerkers binnen de verschillende domeinen op het gebied van MVI wordt bepaald op welke gebieden er extra kennis benodigd is op het gebied van MVI. De kennis die benodigd is kan per domein of team verschillen. Daarom worden werksessies georganiseerd waarop informele wijze kennis uitgewisseld kan worden. Kennis, best practices en innovaties van buiten de gemeente Oldenzaal kunnen ook onderdeel uitmaken van deze kennissessies.

Aan het eind van elke kennissessie wordt geïnventariseerd welke doelen er gesteld kunnen worden.

4. Doelen stellen

De uitkomsten van de werksessies worden gebundeld. Er worden een aantal gemeenschappelijke doelen opgesteld die gemeentebreed bij inkoop- en aanbestedingstrajecten toegepast kunnen worden. De doelstellingen worden SMART geformuleerd en komen terug in het uitvoeringsplan. De doelstellingen worden vervolgens geborgd in het inkoopproces.

5. Borging actieplan

5.1 Rollen en verantwoordelijkheden

Adviseur inkoop:

- Verantwoordelijk voor het borgen van de doelen in het inkoop- en aanbestedingsproces;
- De afweging te maken of de inkoopbehoefte in aanmerking komt voor een MVI-thema (en voor welke).

Adviseur duurzaamheid:

- Te zorgen voor deskundige ondersteuning en advies;
- Te zorgen voor een positieve stimulans;
- Organisatie van de kennissessies.

Adviseur inkoop domein ruimte:

- Voor domein ruimte de afweging te maken of de inkoopbehoefte in aanmerking komt voor een MVI-thema (en voor welke);
- Te zorgen voor deskundige ondersteuning en advies.

Inkoopvakberaad:

- Informeren medewerkers binnen domein over MVI;
- Inventariseren behoeftes op het gebied van MVI.

Budgethouder:

- Verantwoordelijk om aspecten op het gebied van MVI toe te passen in aanbestedingen;
- Vanuit vak- en marktkennis innovaties op het gebied van MVI bijhouden en toe te passen in aanbestedingen.

5.2 PDCA cyclus

De gemeente Oldenzaal ziet het actieplan als een groeimodel. Met de PDCA cyclus wil de gemeente Oldenzaal borgen dat doelstellingen bijgesteld kunnen worden en ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen gevolgd kunnen worden. Op de volgende wijze wordt dit geborgd:

- PLAN: Er wordt een uitvoeringsplan opgesteld waarin geformuleerd wordt op welke wijze de gemeente Oldenzaal haar doelstellingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen wil bereiken;
- DO: In het inkoopproces worden de doelstellingen op het gebied van maatschappelijk inkopen geborgd. Budgethouders zijn er bij hun inkopen verantwoordelijk voor om het proces te volgen en de ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen bij te houden. Hierbij kunnen zij geadviseerd worden door de adviseur duurzaamheid en/of inkoop;
- CHECK: Eens per kwartaal vindt er een evaluatie plaats door de adviseur duurzaamheid, adviseur inkoop en senior inkoper ruimte. Jaarlijks wordt er binnen de verschillende domeinen geïventariseerd of het huidige uitvoeringsplan met doelstellingen nog passend is;
- ACT: Vanuit de evaluatie wordt jaarlijks bepaald of het uitvoeringsplan maatschappelijk verantwoord inkopen en de daarbij behorende doelstellingen bijgesteld moeten worden.

Bezoekadres Ganzenmarkt 1
Postadres Postbus 354
7570 AJ Oldenzaal
Telefoon (0541) 58 81 11
E-mail info@oldenzaal.nl
Internet www.oldenzaal.nl

